

PLA DOCENT D'ASSIGNATURA (curs 2013-2014)

Títol de l'assignatura (pla d'estudis): Art i expressió

Subtítol de l'assignatura: La fotografia del segle XIX entre les arts, les ciències i la indústria

Codi de l'assignatura: 30762

Tipus: Obligatòria Optativa Segons especialitat cursada

Nombre de crèdits (ECTS): 5 ECTS

Idioma en el qual s'imparteix: castellà

Professor/s responsable/s: García Felguera, María de los Santos

Descriptor :

El curs planteja els assumptes fonamentals al voltant la fotografia del segle XIX, des de diferents punts de vista: els mitjans tècnics que la fan possible, el públic al que es dirigeix i les relacions amb altres arts que conviuen amb ella (la pintura, la il·lustració gràfica, la literatura...), la ciència i la tècnica, que són al seu origen, i la indústria a la que s'incorpora ben aviat.

Objectius formatius:

L'objectiu es que l'estudiant conegui els principals problemes de la fotografia en el segle XIX des del punt de vista històric, estètic, tècnic i sociològic, adquirint els instruments crítics necessaris per a analitzar una imatge fotogràfica i posar-la en relació amb altres i amb altres manifestacions. El curs té una part pràctica important, destinada a conèixer tècniques antigues i el treball en arxius de fotografia patrimonial, per a ampliar el camp d'allò tractat a l'aula i oferir altres possibilitats d'apropament a la fotografia antiga.

Competències generals i específiques associades a l'assignatura:

Competències generals:

Capacitat d'articular un discurs complex. Capacitat de crítica i autocrítica. Capacitat d'anàlisi i síntesi. Capacitat de reflexió sobre el valor estètic.

Competències específiques:

Reflexions teòriques i aplicades sobre creació i subjectivitat. Coneixements disciplinars. Coneixement de la producció cultural. Coneixement de tècniques i mètodes de treball propis de la disciplina.

Programa:

La fotografia del segle XIX entre les arts, les ciències, la tècnica i la indústria.

1. Un nou mitjà per a un nou públic: la fotografia. El marc de la fotografia: els entreteniments òptics.
2. Processos, materials, tècniques i aparells. Els primers passos.
3. La indústria fotogràfica: els estudis de retrat i la fotografia de viatges.
4. ¿Mirall de la veritat?: Fotografia i ficció. Les relacions amb la literatura i la història.
5. Fotografia i pintura: préstecs, coincidències i influències. La fotografia vol ser art.
6. Fotografia i ciència: de la química als rajos x. Botànica i astronomia.

Metodologia d'ensenyament:

L'assignatura tindrà 20 hores d'ensenyament presencial amb el grup sencer i la resta de les hores de contacte amb el professor es faran en grups més petits i tutories obligatòries. A més de les classes, el procés d'aprenentatge inclou lectures, grups de discussió i altres activitats formatives assignades pel professor: visites a arxius fotogràfics, sessions pràctiques de fotografia amb tècniques antigues, visites a exposicions de fotografia.

Criteris i procediments d'avaluació:

La forma d'avaluació de totes les assignatures del màster és l'avaluació continuada. Segons les normes acadèmiques dels màsters oficials de la UPF, l'avaluació continuada s'ha de basar en un mínim de tres fonts d'avaluació, proves o exercicis realitzats durant el període lectiu de classes. Per fonts d'avaluació s'ha d'entendre pràctiques de seminaris, ressenyes, informes de lectura, informes orals, esquemes o propostes per treballs, treballs en equip, etc. Convindrà que aquestes fonts siguin objectivables i estiguin documentades. Es poden afegir, a més a més, altres criteris com la participació en les discussions a classe. A causa que l'avaluació continuada és aquella que es realitza durant el període lectiu, tots els materials a avaluar en les assignatures del màster tenen com a termini màxim de presentació l'últim dia del període d'exàmens del trimestre en què s'imparteix l'assignatura, període establert al calendari acadèmic de la UPF. Les normes acadèmiques dels màsters oficials de la UPF estableixen que hi ha una única convocatòria per curs acadèmic per cada assignatura o activitat formativa.

1. Participació activa en classe i en les activitats externes del curs: 40%
2. Anàlisi d'una fotografia concreta: 15 %
3. Ressenya crítica d'un text (màxim 3 pàgines): 15%
4. Treball amb 10 o 15 imatges (entorn a 5 pàgines) amb diverses possibilitats: exposició, article, classe...: 20%
5. La presentació oral dels treballs i la seva discussió en classe es tindrà en compte també a l'hora de l'avaluació

Bibliografia seleccionada:

BAJAC, Quentin, *L'Image révélée : L'Invention de la photographie*, París, Gallimard, 2001;
L'époque moderne, París, Gallimard, 2005

BARTHES, Roland, *La cámara lúcida*, Barcelona, Paidós, 2004

BENJAMIN, Walter, "Pequeña historia de la fotografía", "La obra de arte en la época de su reproductibilidad técnica", en *Discursos interrumpidos*, Barcelona, Taurus, 1973, 1982.

FREUND, Gisèle, *La fotografía como documento social*, Barcelona, Gustavo Gili, 1986

FRIZOT, Michel (ed.), *Nouvelle histoire de la Photographie*, París, Bordas, 1994; *A New History of Photography*, Colonia, Könemann, 1998.

FRIZOT, Michel y DUCROS, Françoise (eds.), *Du bon usage de la photographie. Une anthologie de textes*, París, Centre National de la Photographie, 1987

NEWHALL, Beaumont, *Historia de la fotografía*, Barcelona, Gustavo Gili, 1983

ROSENBLUM, Naomi, *A History of Women Photographers*, Londres, Abbeville Press, 1994

SONTAG, Susan, *Sobre la fotografía*, Barcelona, Edhasa, 1996

SOUGEZ, M.-L, GARCÍA FELGUERA, M^a de los Santos, PÉREZ GALLARDO, Helena, y VEGA, Carmelo, *Historia general de la fotografía*, Madrid, Cátedra, 2009.